

[Landbrugsministeren.]

— i min fremsættelse — at give udtryk for mit syn på det foreliggende lovforslag. Det kan ikke undre nogen, at jeg hører til dem, der er tilfreds med lovforslaget, og jeg håber heller ikke, det undrer nogen, at det, at jeg har haft lejlighed til at udtrykke mit syn på sagen, bevirker, at jeg ikke i enkeltheder nu skal gentage min begrundelse for fremsættelsen af lovforslaget.

Jeg vil gerne takke ordførerne. Jeg kan desværre ikke takke dem for tilslutning til lovforslaget, i hvert fald ikke dem alle sammen; men jeg takker for den interesse for højskolens udbygning og trivsel, som deres udtalelser gav udtryk for.

Det ærede medlem hr. Carl Petersen vil jeg takke for de klare udtalelser, han fremsatte om lovforslagets betydning med hensyn til omkostningerne og med hensyn til at spare tid. Det er to afgørende punkter, det ærede medlem her var inde på. Af de to punkter er for mig tiden det væsentligste. Jeg tror stadig væk, at en flytning af den nuværende landbohøjskole til et eller andet sted vest for Store-Bælt vil betyde et så væsentligt afbæk i den udvikling i landbohøjskolens arbejde, som gerne skulle foregå hvert eneste år, at det vil være meget skadeligt for det samlede forsknings-, undervisnings- og videnskabelige arbejde. Man må gøre sig klart, at en flytning til et sted vest for Store-Bælt vil betyde, at skolens udvikling sinkes, nogle mener 10 år, andre mener 5 år. Jeg tror desværre, det første tal er det mest rigtige. Dette har været meget afgørende for min stillingtagen, idet jeg ikke mener, at dansk landbrug har råd til eller er tjent med en sådan forsinkelse.

Det andet er omkostningerne. Der er visse lejligheder, hvor man glæder sig over, at omkostningerne ikke spiller nogen rolle. Det kan man for så vidt sige at de ikke gør, når det drejer sig om fremme af forskningen og den videnskabelige uddannelse inden for dansk landbrug; men de må dog spille en rolle i den henseende, at hvis man kan få en lige så god ordning for færre penge, så er der vel ingen, der er mere blottet for økonomisk sans, end at det, hvis de anerkender dette — det siger jeg udtrykkelig, for det er der nogen der ikke gør — må være medvirkende til det endelige standpunkt, man tager til sagen.

Til det ærede medlem hr. Harald Nielsen vil jeg gerne sige, at det er rigtigt, at da vi sammen var i Holland, så vi en fortrinligt virkende landbohøjskole i landlige omgivelser, med fortrinsvis lav bebyggelse og, efter hvad man nu kunne se på en enkelt dag, med et fortrinligt tilrettelagt studium. Det kan vi selvfølgelig lære af; men jeg synes dog, vi for fuldstændighedens skyld må tilføje, at uddannelsen på denne landbohøjskole i Holland slet ikke er den samme uddannelse som den, vi har her i landet. Så vidt jeg husker, var uddannelsen 6-årig, og man skulle vistnok være student, for man kunne komme ind på landbohøjskolen, men man skulle ikke være uddannet i praktisk landbrug; man skulle under studiet have et halvt års praktisk uddannelse. Dertil kommer noget meget væsentligt: de, der bliver uddannet på denne landbohøjskole, vender kun i meget ringe antal tilbage til landbrugets tjeneste. Dette gengiver jeg efter hukommelsen; der kan måske være en enkelt detalje, som ikke er helt korrekt, men som helhed er det rigtigt. Det vil altså sige, at det ville være helt urigtigt, om vi forsøgte direkte at sammenligne uddannelsen og undervisningen, som den foregår på denne landbohøjskole, med den, der foregår på den kgl. veterinær- og landbohøjskole. Det, vi kan lære — ja, nu kunne jeg fristes til at sige det, vi skulle have lært — er, at man i Holland siden krigens slutning hvert år har bevilget til udbygning af den bestående landbohøjskole på det sted, hvor den ligger, et så betydeligt årligt beløb, at den i dag er i en nogenlunde mønstergyldig stand. Havde vi gjort det samme, havde vi i hvert fald ikke haft lejlighed til at føre denne forhandling, for så havde den været overflødig.

Jeg mener — og det sagde jeg også i min fremsættelse — at det, jeg foreslår her, er ikke mere midlertidigt end forsvarligt. Det indebærer mulighed for en hurtig udbygning, og det tillægger jeg meget stor betydning.

Jeg skal ikke her komme ind på detaljer om, hvad sagkundskaben har sagt på det ene eller det andet tidspunkt. Jeg er bl. a. afskåret fra at vide, hvad højskolens repræsentanter har sagt i udvalget. Udvalgmøderne overværer jeg jo ikke, undtagen når jeg er til samråd,